

Fy enw i yw

Mi Wela i!

Ac mi welo i efo fy llygad fach i...

Mae'n amser crwydro! Dewch â phensil a llyfr nodiadau a dod yn gyfarwydd â phopeth sydd o'ch cwrpas gan gysylltu â nhw mewn ffordd hwyliog!

Cerflun

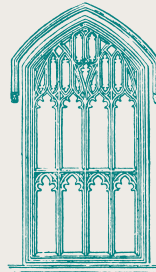
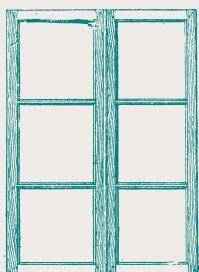
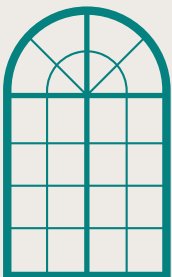
- Oes yna gerflun gerllaw? Beth mae'n ei ddweud wrthyf am eich tref?
- Cofnodwch enw a dyddiad y cerflun. Beth mae'r cerflun wedi'i greu ohono (metel, carreg, clai)? Sut mae'n gwneud i chi deimlo?

- Cylchwch y geiriau sy'n ei ddisgrifio:

dwys *mauredog* *gwirion* **HYLL** **pwerus** hardd

Ffenestri

Wyddoch chi fod sawl math o fframiau ffenestri wedi cael eu datblygu yn y DU dros wahanol oesoedd - Gothig, Fictoraidd, Rhufeinig, ayyb.? Mae rhai ohonynt yn edrych yn debyg i'r rhain

- Allwch chi weld unrhyw un o'r ffenestri gwahanol hyn ar eich taith?
- A yw'r adeiladau y maent ynddynt yn edrych yn hen neu'n fodern?
- Oes rhai ffenestri newydd wedi cael eu gwneud i edrych fel hen rai?
- Tynnwch lun neu ffotograff o'r rhai gwahanol a welwch!
- Pa rai ydych chi'n eu hoffi fwyaf? Pam?

Clociau

Chwiliwch am fathau gwahanol o glociau yn eich tref.
A yw rhai ohonynt yn hen iawn neu'n ddiddorol?

- Pa amseroedd sydd arnynt?
- Ar ba fath o adeilad mae'r cloc?
(Siop, eglwys, tŵr cloc...)
- Ceisiwch fraslunio'r rhai a welwch!

Gwrthrychau Coll ac wedi eu Canfod

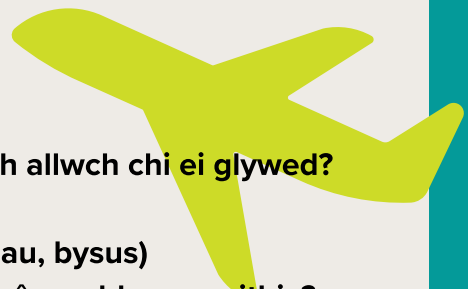
- Dewch o hyd i rywbeth allan o'i le - esgid unig, tegau wedi'i adael, neu arwydd angof.
- Beth am greu stori am sut y daeth yno!

Beth yw'r Sŵn?

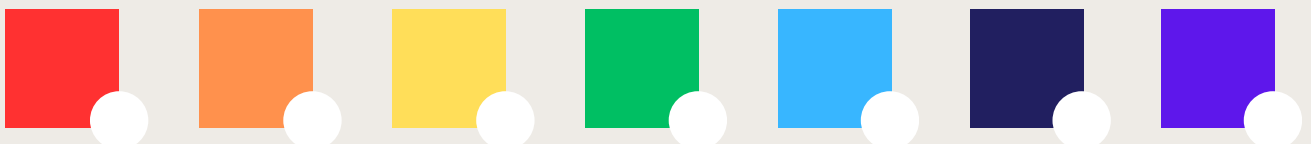
Caewch eich llygaid a gwrando ar yr hyn sydd o'ch cwpas. Beth allwch chi ei glywed?

- Allwch chi glywed unrhyw synau mecanyddol? (car, awyrennau, bysus)
- Allwch chi glywed unrhyw synau naturiol (adar, gwynt), neu sŵn pobl yn gweithio?
- Allwch chi adnabod o leiaf dri sŵn gwahanol?
- Ceisiwch ddilyn sŵn diddorol a gweld lle mae'n eich arwain, ond cofiwch wyllo lle'r ydych yn mynd!

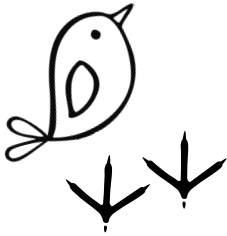
Taith Gerdded yr Enfys

Ceisiwch ddod o hyd i rywbeth ym mhob un o liwiau'r enfys ar eich taith. Tynnwch luniau neu rhestrwch nhw wrth i chi fynd yn eich blaen!

Olion Anifeiliaid

Mae anifeiliaid o'n cwmpas ym mhob man ac mae yna gliwiau y gallwch ddod o hyd iddynt os edrychwch yn fanwl! Allwch chi weld unrhyw ôl traed anifeiliaid, plu, neu ddail wedi'u cnoi? Allwch chi ddyfalu pa anifail a'u gadawodd yno?

Helfa Gwasgaru Hadau

Wyddoch chi fod planhigion a blodau yn defnyddio gwahanol ffyrdd i wasgaru eu hadau?! Allwch chi weld unrhyw un o'r rhain:

petalau

aeron (peidiwch â'u bwyta!)

hadau

concyrs

mes

moch coed

Olion Dynol

Mae pobl a byd natur wedi dysgu cyd-fyw (byw hefo'i gilydd). Gallwn weld olion hyn mewn amryw o leoedd.

Heriwch eich hun i ddod o hyd i le sy'n naturiol a hefyd wedi'i greu gan ddyn.

Cliwiau: Planhigion bychain yn blaguro rhwng cerrig palmant neu waliau, planhigion balconi, gwinwydd yn dringo i fyny hen adeiladau neu rhai newydd... ac unrhyw beth sydd wedi ei greu gan ddyn sydd ag elfennau o fyd natur hefyd!

Ymwybyddiaeth o Sbwriel

Dewch o hyd i sbwriel. Ydi o'n gwneud i'r lle edrych yn ddelach neu'n hyllach? Ydych chi'n meddwl y dylai pobl ollwng sbwriel?

Hen Arwyddion

Allwch chi ddod o hyd i arwydd sy'n nodi dyddiad yr adeilad neu'r tirnod? Beth yw'r dyddiad hynaf y gallwch ddod o hyd iddo? Pa mor hen yw'r lle hwnnw? Heriwch eich hun i ddod o hyd i rywbeth o'r 1800au neu'r 1900au.

Ffaith ddiddorol:

Wyddoch chi fod Archaeoleg yn ffynnu ar y sbwriel mae pobl wedi bod yn ei ollwng ers cannoedd o flynyddoedd? Beth am ystyried ymuno â digwyddiad casglu sbwriel sy'n cael ei drefnu i helpu i gadw'ch ardal yn lân.

Her Helfa Sborion

Gwnewch restr wirio o bethau i'w darganfod a gweld faint allwch chi eu canfod mewn wythnos.

Beth am osod cyfyngiad amser er mwyn ychwanegu ymdeimlad o frys a cheisio curo'ch sgôr eich hun!

☐	
☐	
☐	
☐	
☐	

Straeon Lleol

Gofynnwch i aelod hŷn o'r teulu neu gymydog sut mae gwahanol leoedd wedi newid dros amser.

Creu Arddangosfa Fechan

Casglwch eich darluniau a'ch ffotograffau mewn arddangosfa gartref, yn yr ysgol neu mewn canolfan gymunedol. Rhannwch eich arddangosfa gyda ni a byddem wrth ein bodd yn ei harddangos ar ein gwefan!